

Budgetpropositionen för 2024

20 september 2023

Finansminister Elisabeth Svantesson

Agenda

- Det ekonomiska läget
- Finanspolitiska avvägningar
- Huvudsakliga satsningar i BP24

Det ekonomiska läget

Fortsatt svårt läge i ekonomin

Konjunktur nedgång 2023 och 2024

- Hög inflation och stigande räntor
- Svag global efterfrågan
- Arbetslösheten väntas öka

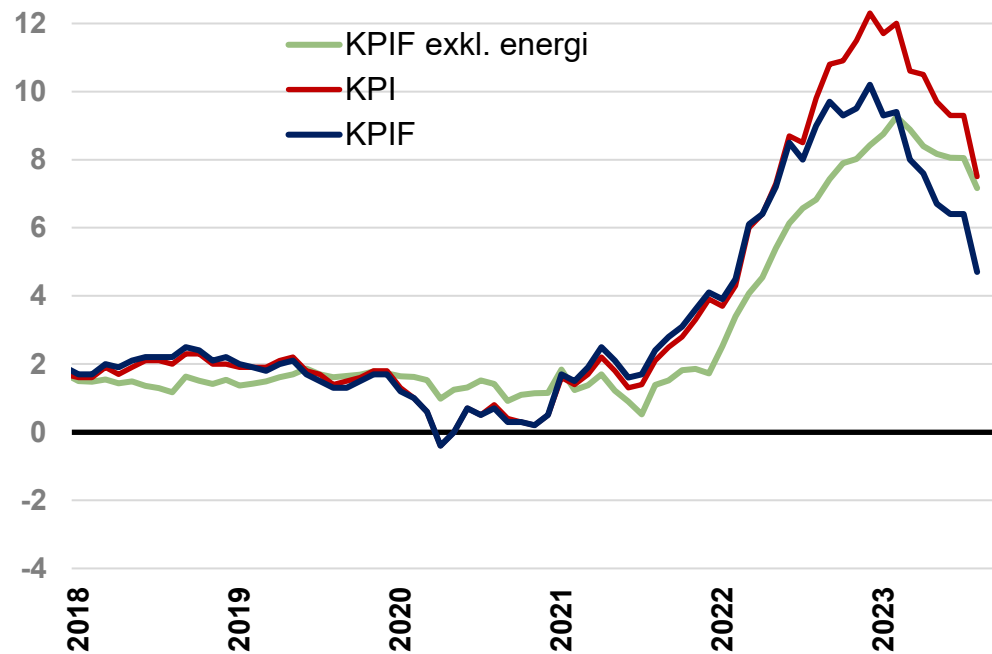
Återhämtning 2025

Inflationen fortsatt hög, men på väg ner

Inflation i Sverige

Årlig procentuell förändring. Månadsdata.

Källa: SCB.

- Prognoser bygger på fortsatt åtstramande penningpolitik och lägre efterfrågan
- Stor osäkerhet kring inflationens varaktighet

	2022	2023	2024	2025	2026
EA (HIKP)	8,4 (8,4)	5,6 (5,7)	3,0 (3,0)	2,0 (2,0)	2,0 (2,0)
USA (KPI)	8,0 (8,0)	4,1 (4,2)	2,6 (2,6)	2,3 (2,3)	2,3 (2,3)
SE (KPIF)	7,7 (7,7)	6,0 (5,8)	2,7 (2,4)	2,0 (2,0)	2,0 (2,0)

Årlig procentuell förändring.

Anm.: Baserad på publicerad statistik t.o.m. 2023-08-07. Siffror inom parentes avser prognosen för juni 2023.

Källor: SCB, Macrobond och egna beräkningar.

Lågt resursutnyttjande och högre arbetslöshet

- Lågkonjunktur till 2025
- Sysselsättningen väntas falla och arbetslösheten stiga

	2022	2023	2024	2025	2026
BNP*	2,8 (2,8)	-0,8 (-0,4)	1,0 (0,8)	2,9 (2,7)	3,1 (3,1)
BNP-gap**	1,1 (1,1)	-1,3 (-0,8)	-2,1 (-1,8)	-1,0 (-0,9)	0,0 (0,0)
Sysselsättning*	2,7 (2,7)	1,5 (1,2)	-0,3 (-0,4)	0,7 (0,9)	1,4 (1,5)
Sysselsättningsgrad***	69,0 (69,0)	69,6 (69,4)	69,0 (68,8)	69,1 (69,1)	69,8 (69,8)
Arbetslöshet****	7,5 (7,5)	7,6 (7,6)	8,2 (8,2)	8,3 (8,3)	7,4 (7,4)

* Årlig procentuell förändring.

** Skillnad mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

*** Procent av befolkningen, 15-74 år.

**** Procent av arbetskraften, 15-74 år.

Anm.: Baserad på publicerad statistik t.o.m. 2023-08-07. Siffror inom parentes avser Juni23.

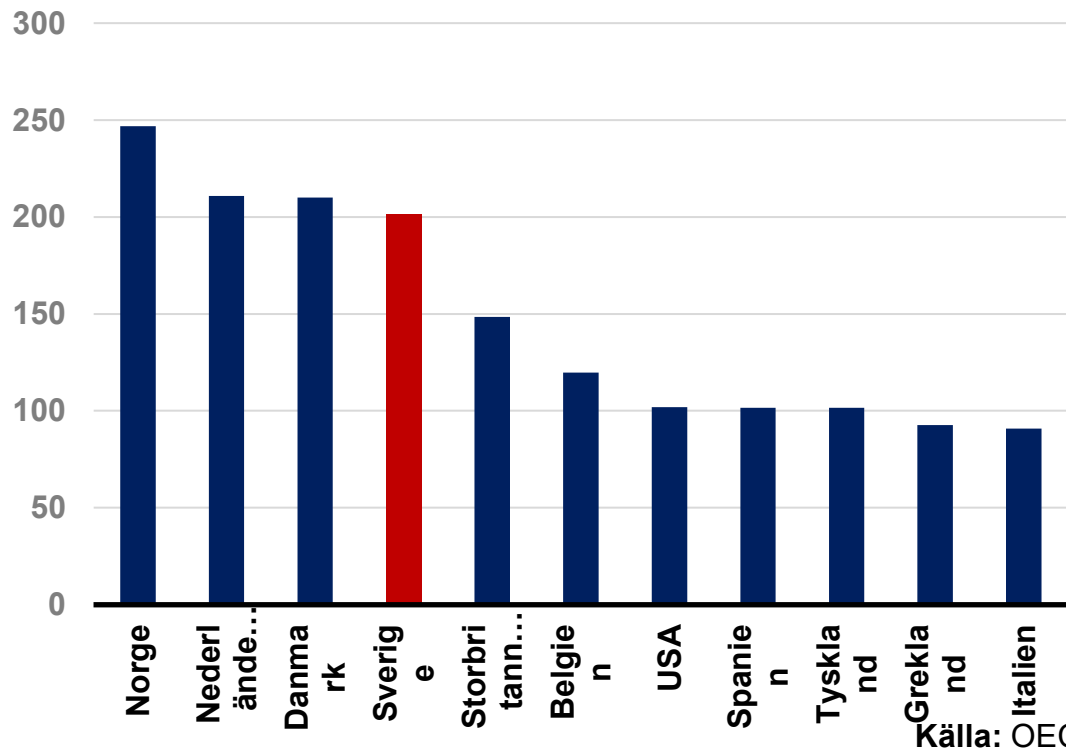
Källor: SCB och egna beräkningar.

Räntekänslig ekonomi ger snabb inbromsning i Sverige

Skuldkvot

Procent av disponibel inkomst

- Hushåll är högt belånade med relativt korta räntebindingstider
- Minskade bostadsinvesteringar
- Snabb ekonomisk återhämtning efter pandemin

Anm.: Avser senast tillgängliga data från 2021 eller 2022.

Ekonomiska risker i omvärlden

- Synkroniserad penningpolitisk åtstramning i omvärlden
- Lägre inflation i USA trots högt resursutnyttjande
- Sämre ekonomisk utveckling än väntat i Tyskland
- Oro kring fastighetsbolag och finansmarknad i Kina
- Geopolitiska påverkar även ekonomin

Neutral finanspolitik

- Den svaga BNP-utvecklingen försvagar det finansiella sparandet
- Strukturellt sparande i linje med eller över överskottsmål hela mandatperioden

	2022	2023	2024	2025	2026
Finansiellt sparande	0,8 (0,8)	-0,2 (-0,2)	-0,7 (-0,3)	-0,4 (0,1)	0,6 (1,5)
Strukturellt sparande	0,5 (0,3)	0,1 (0,0)	0,3 (0,7)	0,4 (1,0)	0,9 (1,8)

Procent av BNP.

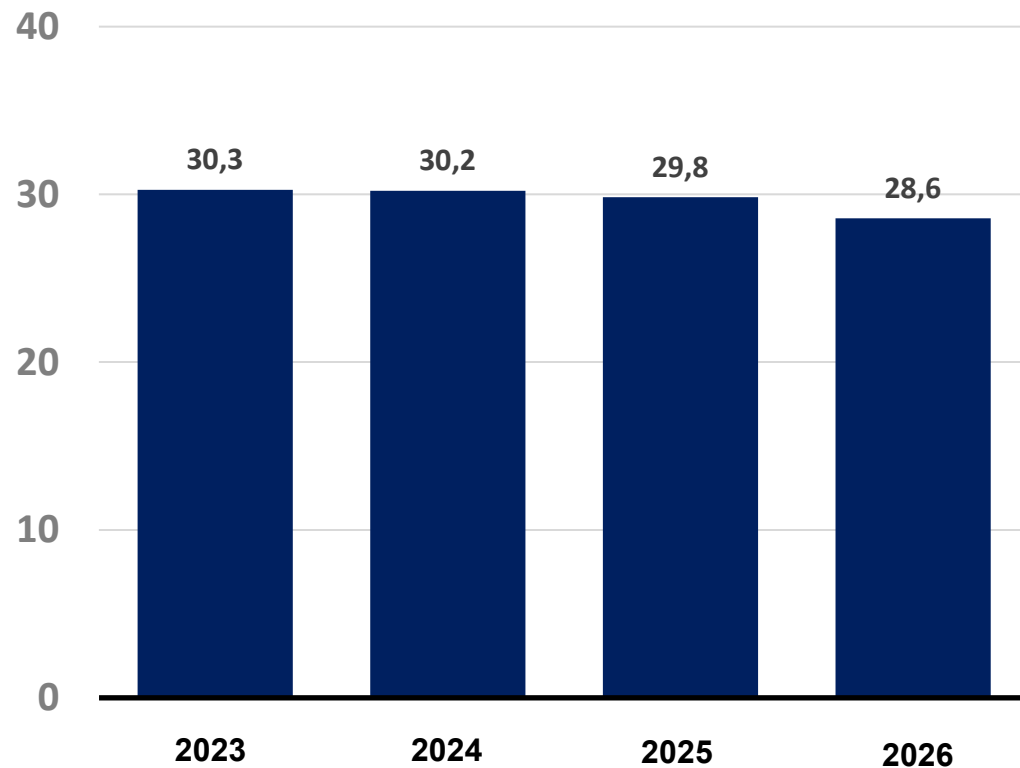
Anm.: Baserad på publicerad statistik t.o.m. 2023-08-10.

Källor: SCB och egna beräkningar.

Starka offentliga finanser ger handlingsutrymme

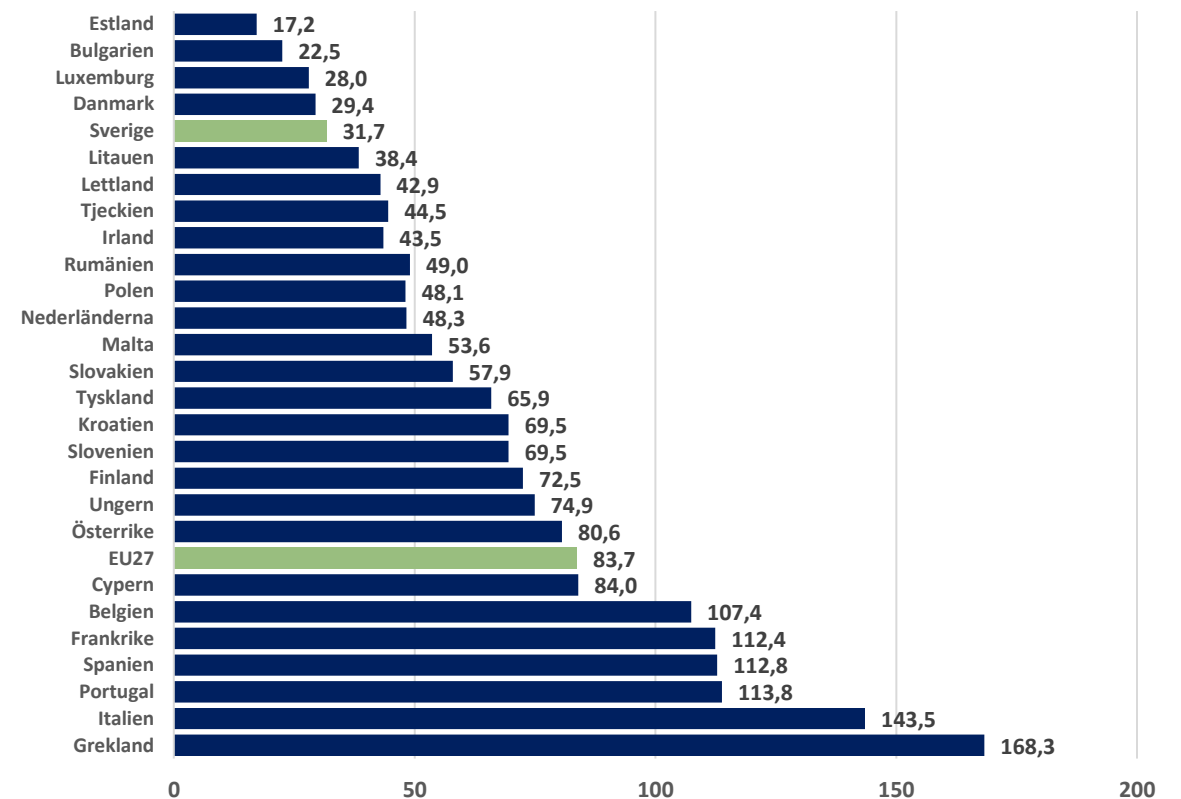
Maastrichtskuld, konsoliderad offentlig sektor

Procent av BNP

Maastrichtskuld i EU enligt Eurostat

Procent av BNP

Källor: SCB och Finansdepartementet.

Anm.: Vid utgången av första kvartalet 2023.

Utgångsläge för budgetpropositionen

Sverige pressas från flera håll:

- Svårt ekonomiskt läge med hög inflation och lågkonjunktur
- Allvarligt säkerhetsläge med hot mot yttre och inre säkerhet
- Utbredd grov organiserad brottslighet

Budgetpropositionens inriktning

- Bekämpa inflationen samt stötta hushåll och välfärd
- Återuppsträtta arbetslinjen och förbättra integrationen
- Öka trygghet och säkerhet
- Effektivisera klimatpolitiken och skapa förutsättningar för tillväxt

Foto: Maskot/Folio

Bekämpa inflationen samt stötta hushåll och välfärd

Stora tillskott till välfärden

16

miljarder kronor
**sammantaget
tillskott**

Kommuner och regioner måste göra vad de kan

- Nödvändiga effektiviseringar och omprioriteringar
- Använda den flexibilitet som regelverket för ekonomistyrning ger
 - Resultatutjämningsreserv
 - Åberopa synnerliga skäl

Sänkt skatt på drivmedel

Prisändring vid pump 2024 jämfört med 2023:

- Bensinskatten sänks 2024 med 0,75 kronor/liter (inkl. moms)
- Dieselskatten ökar 2024 med 0,15 kronor/liter (inkl. moms)
- Förlängning av den utökade skattenedsättningen för jordbruksdiesel

- 45

kronor per tank för en bensindriven bil.

Stöd till hushåll och civilsamhälle

- Förlängning av det förhöjda bostadsbidraget: 800 miljoner kronor
- Stöd till civilsamhället: 100 miljoner kronor

**Sänkt skatt för alla som arbetar och pensionärer
13 miljarder kronor**

-
- *Kompensation till pensionärer födda 1957*

Effektiv konkurrens förebygger omotiverade prishöjningar

- Nya uppdrag och ökade medel till Konkurrensverket och Konjunkturinstitutet i vårändringsbudgeten
- Ytterligare 30 miljoner kronor till Konkurrensverket 2024 för förstärkt konkurrenstillsyn

Foto: Jeppe Gustafsson/Shutterstock

Återupprätta arbetslinjen och förbättra integrationen

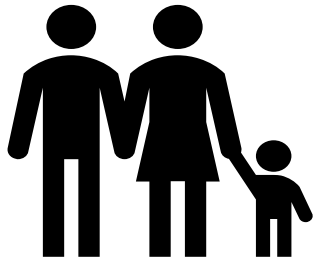
Inflationens bördor fördelas jämnare

- Löntagarna har tagit ett stort ansvar
- Flera bidrag och förmåner indexeras upp med inflationen
- Höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt 2023 gav lättnad för de med högre inkomster
- Färre kommer betala statlig inkomstskatt 2024 än 2022 även med paus

Förändring i real disponibel inkomst 2022-2023 för olika typfall

Person med ekonomiskt bistånd	-2,2%
Person med studiemedel	0,0%
Löntagare med månadslön 30 000 kr 2022	-4,8%
Löntagare med månadslön 60 000 kr 2022	-2,6%

Sänkt skatt för alla som arbetar och pensionärer

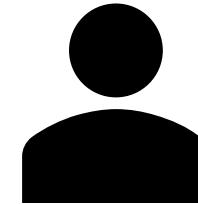
Två vuxna med Kommunals lägsta lön -
20 220 kr/mån

5 600 kronor
lägre skatt/år

Familj med polis och
sjuksköterska

14 000 kronor
lägre skatt/år

Pensionär med pension på
25 000 kr/månad

3 400 kronor
lägre skatt/år

Vår tids arbetslinje handlar om integrationen

Integrationssatsningar i BP24:

- Särskilda insatser för områden med stort utanförskap
- Förstärkning av Sfi
- Översyn av flerbarnstillägget
- Etableringsjobb

Bidragsreformerna har påbörjats:

- Utredning om bidragstak
- Utredning om aktivitetskrav
- Krav på att flytta till jobben
- Utredning om successiv kvalificering till välfärd – tillsätts inom kort

Öka trygghet och säkerhet

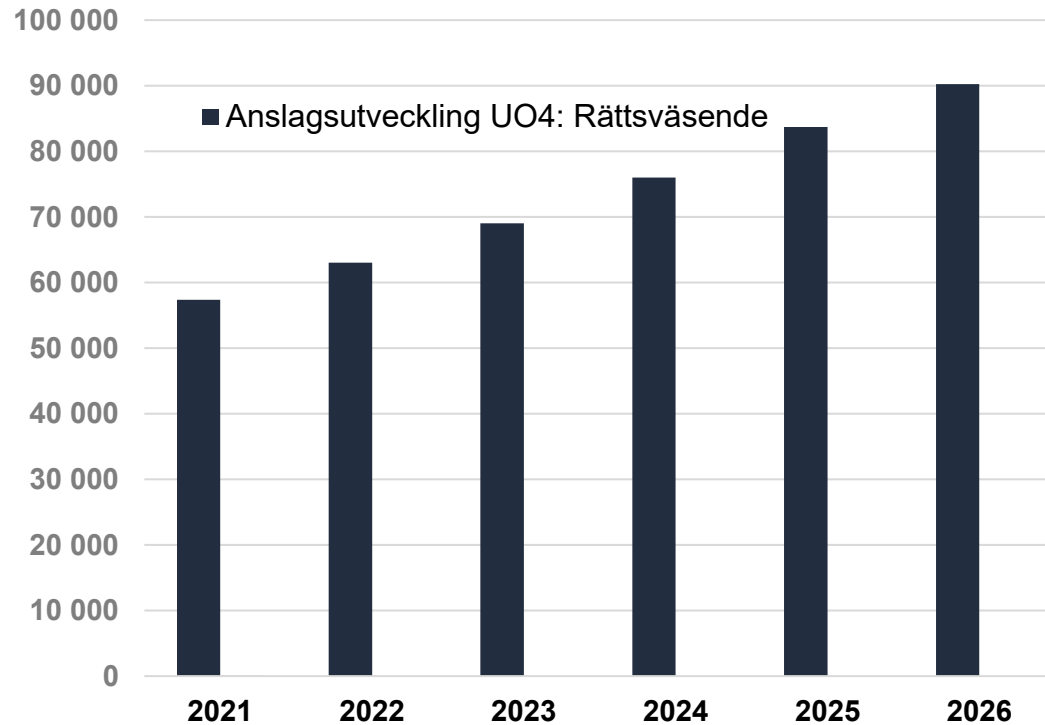
Ett krävande säkerhetsläge

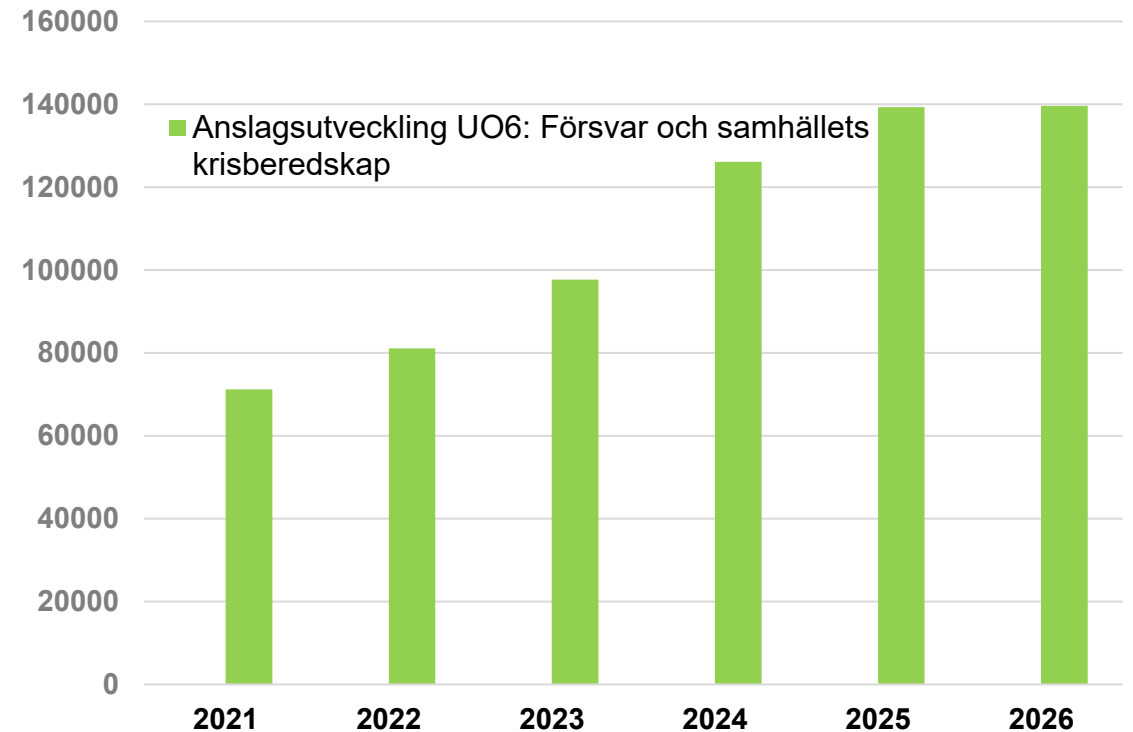
- Hög brottslighet i Sverige och ett försämrat säkerhetsläge i omvärlden
- Sveriges försvar förbereds för Natomedlemskap
- Fortsatt stöd till Ukraina
- Stora behov i rättsväsendet för att knäcka gängen

Historisk utbyggnad av rättsväsende och försvar

Anslagsutveckling UO4: Rättsväsende
Mnkr.

Anslagsutveckling UO6: Försvar och samhällets krisberedskap
Mnkr.

Storsatsning på förebyggande arbete

- Historiskt stor satsning på socialtjänsten: från 200 miljoner kronor mer 2024, till över 2 miljarder kronor mer årligen 2026-2028
- 8 miljarder kronor totalt - ingen regering har satsat så mycket på socialtjänsten
- Fokus på tidigare insatser

Fortsatt omläggning av migrationspolitiken

- Statliga boenden för asylsökande
- Fler förvarsplatser
- Återvändandecenter och intensifierat återvändandearbete
- Ytterligare medel till Migrationsverket

Effektivisera klimatpolitiken och skapa förutsättningar för tillväxt

Effektiva klimat- och miljöåtgärder

Minska transportutsläpp:

- Utbyggd laddinfrastruktur för tunga och lätta fordon
- Medel till Energimyndigheten för att stärka samordningen av utbyggnaden av laddinfrastruktur
- Klimatpremier för tunga elfordon och lätta elbilar
- Skrotningspremie för äldre bilar

Grön teknik och miljöåtgärder:

- Förstärkning av Klimatklivet och Industriklivet
- Långsiktig, storskalig satsning på återvätning av våtmarker
- Åtgärder för en bättre havs- och vattenmiljö
- Satsning på skydd av värdefull natur

Fit for 55 innebär ny skarp klimatlagstiftning på EU-nivå, med höga mål

Bättre förutsättningar för företagande och innovation

- Särskild ingenjörssatsning
- Fler utbildningsplatser på regionalt yrkesvux och yrkeshögskola
- Resurser för att hantera omställningsstudiestödet
- Färre småföretag ska behöva redovisa moms
- Förenklingsråd införs

Förlängd möjlighet till skattelättnad för utländska experter, forskare och nyckelpersoner från 5 till 7 år

Utvidgat uppdrag för 3:12-utredningen för att göra det lättare att behålla kompetens med hjälp av personaloptioner

Förstärkning av byggsektorn i svårt läge

- Taket för ROT utökas med 25 000 den 1 juli 2024. Från 50 000 till 75 000
 - Det utökade taket gäller för helåret 2024
 - Taken på RUT och ROT separeras från den 1 juli 2024 – 75 000 var
- Planeringsstimulans för omvandlingar från lokaler till bostäder
- Planeringsstimulans för fler småhus

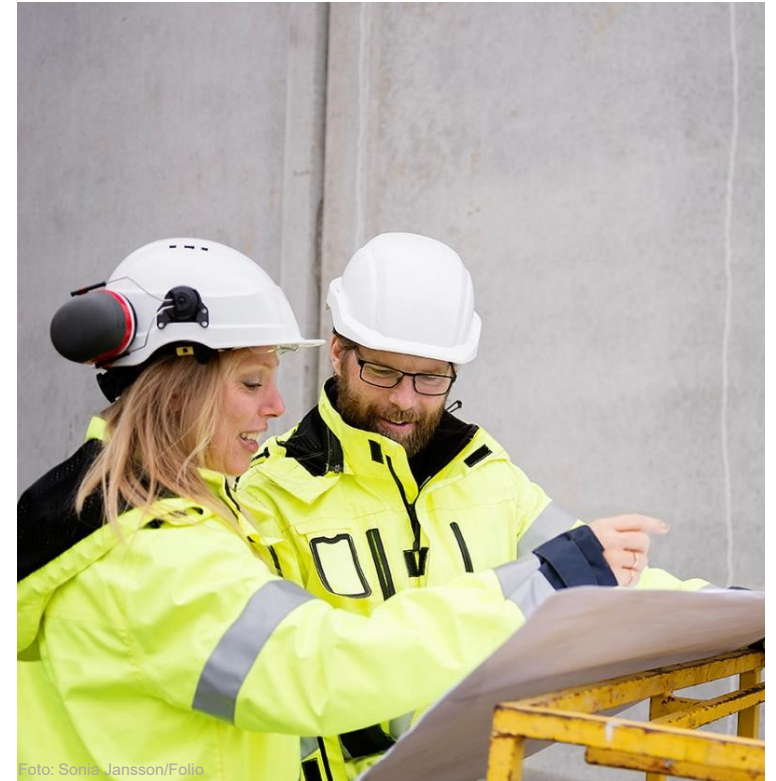

Foto: Sanna Jansson/Folia

Ekonomiska läget kräver prioriteringar

40

miljarder kronor
i beräknat
reformutrymme

Viktiga omprioriteringar:

- Pausad uppräkning av skiktgränsen:
+ ca 12 miljarder kronor 2024
- Besparing i statsförvaltningen:
+ ca 1 miljard kronor/år
- Minska antalet matchningstjänster, introduktionsjobb samt lönebidrag:
+ ca 3 miljarder kronor/år
- Justerade skatter för spel och tobak:
+ ca 260 miljoner kronor 2024

Värna skattebetalarnas pengar

Generell besparing på statsförvaltningen

- Motsvarar 1 % på förvaltningsanslag och andra anslag av förvaltningskaraktär, och 0,5 % på lärosäten
- Vissa anslag är undantagna, tex. försvar och rättsväsende

Arbetet med att minska antalet myndigheter inleds

- Uppdrag till myndigheter om att ta fram förslag på hur sammanslagningar kan genomföras
- Översyn av analys- och utvärderingsmyndigheterna i syfte att genomföra sammanslagningar
- Regeringen vill också se över hur det statligt finansierade företagsfrämjandet kan bli mer effektivt

Uthållighet och långsiktighet i svårt läge

- I grunden goda ekonomiska förutsättningar med starka offentliga finanser
- Arbetet med strukturreformer fortsätter:
 - Arbetslinjen
 - Bostadsmarknad
 - Infrastruktur
 - Företagsklimat
 - Energisystem

Budgetpropositionen för 2024

20 september 2023

Finansminister Elisabeth Svantesson

